

کنه دو نقطه‌ای

(Two spotted spider mite)

مهندس رضا پور مهدی علمدارلو
کارشناس مرکز تحقیقات کاربردی
شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

تخم‌ها بسته به درجه حرارت پس از ۱۲-۵ روز تفریخ شده و پوره‌های کنه خارج می‌شوند. پوره‌ها پس از سه نوبت پوست اندازی بالغ می‌گردند. هم پوره‌ها و هم کنه‌های بالغ از گیاه میزبان تغذیه می‌کنند. دوره زندگی یک نسل کامل کنه بسته به شرایط محیطی از جمله میزان دما و رطوبت ۲۲-۱۵ روز طول می‌کشد و آفت چندین نسل در سال دارد. در تابستان و اواخر بهار که هوا گرم و خشک‌تر است، فعالیت آفت بیشتر و دوره نسل آن کوتاه‌تر می‌باشد. در زمان فعالیت، غالباً تمامی مراحل زندگی آفت اعم از تخم، پوره و کنه بالغ همزمان بر روی گیاه دیده می‌شود. فعالیت آفت بیشتر در پشت برگها بوده و با ایجاد تارهای ظریف (عنکبوتی) در زیر برگ و تغذیه از شیره نباتی موجب اختلال در اعمال حیاتی گیاه، زرد و قهوه‌ای شدن برگها و خشکیدن تدریجی آنها می‌شود. در صورت تداوم آلودگی امکان ریزش برگها و خزان زودرس وجود دارد. خسارت آفت علاوه بر روی برگ، بر روی ساقه، گل و میوه گیاهان نیز مشاهده می‌گردد.

کنترل آفت: جهت مدیریت مطلوب آفت برخی اقدامات بهداشتی و زراعی از جمله مبارزه با علفهای هرز میزبان، مدفون کردن بقایای گیاهی با استفاده از شخم عمیق، مدیریت آبیاری و در صورت امکان استفاده از

کنه دونقطه‌ای (*Tetranychus urticae*) که به اسامی کنه تار عنکبوتی و کنه تارتن نیز گفته می‌شود، انتشار جهانی داشته و از آفات بسیار پللی فاژ می‌باشد که بیش از ۱۰۰۰ گونه میزبان در یکصد خانواده گیاهی دارد. از جمله میزبان‌های مهم آن می‌توان سویا، لوبیا، پنبه، خیار، هندوانه، خربزه، توت‌فرنگی، گوجه، بادمجان، آفتابگردان، سیب، گلابی، گیلاس و ... را نام برد. کنه‌های ماده بیضی شکل و کشیده به طول ۰/۴ تا ۰/۵ میلی‌متر هستند، در صورتی که کنه‌های نر کوچکتر و ۰/۳ تا ۰/۴ میلی‌متر طول دارند. رنگ کنه‌های تار عنکبوتی در بهار سبز مایل به زرد و در تابستان و زمستان به رنگ نارنجی متمایل به قرمز در می‌آید. پوست بدن آنها نازک و شفاف بوده و محتویات روده در قسمت پشت به صورت دو لکه سیاه دیده می‌شود که از این جهت به آن کنه دونقطه‌ای می‌گویند. این کنه زمستان را به صورت ماده بالغ بارور در زیر پوست درختان میوه، بوته‌ها و گاهی داخل خاک و زیر کاه و کلش و برگهای افشاده به حالت دیابوز (استراحت) گذارنده و در اوایل بهار ابتدا روی علفهای هرز شروع به تخم‌ریزی و فعالیت نموده و سپس گیاهان مختلف زراعی، باغی، زینتی، سبزی و جالبیزی را مورد حمله قرار می‌دهند. هر کنه ماده ۸۰-۴۰ عدد تخم می‌گذارد که

آبیاری بارانی باید مورد توجه قرار گیرد. جهت مبارزه شیمیایی با توجه به اینکه اغلب مواقع این آفت از حاشیه مزرعه شروع به توسعه می نماید، سمپاشی اطراف مزرعه کفایت می کند و در صورت گسترش آفت به داخل مزرعه، سمپاشی کلی یا سموم پروپارژیت (اومایت) یک و نیم لیتر در هکتار، تترادیفون (تدیون) دو لیتر در هکتار، فن پروباترین (دانتول) یک و نیم لیتر در هکتار، بروموپروپیلات (نورون) یک و نیم لیتر در هکتار، آزوسیکلوتین (پروپال) نیم لیتر در هزار توصیه شده است. جهت جلوگیری از بروز مقاومت به سموم بهتر است به تناوب از سموم مختلف در نوبت های مختلف سمپاشی استفاده گردد.

